

ชื่อโครงการ เพิ่มประสิทธิภาพการตรวจวัดรถยนต์ควันดำในพื้นที่กรุงเทพมหานคร
หน่วยงานที่รับผิดชอบ กองจัดการคุณภาพอากาศและเสียง สำนักสิ่งแวดล้อม
ปีงบประมาณ ๒๕๖๒

๑. หลักการและเหตุผล

ปัญหามลพิษทางอากาศและเสียง นับเป็นปัญหาสิ่งแวดล้อมอันดับต้นๆ ของกรุงเทพมหานคร โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กกว่า ๑๐ ไมครอน (PM-10) ซึ่งเกิดจากควันดำที่ปล่อยจากท่อไอเสียของรถเครื่องยนต์ดีเซล และหากสะสมในร่างกายเป็นเวลานาน ก็ส่งผลต่อสุขภาพอนามัยทำให้ป่วยเป็นโรคภูมิแพ้ โรคปอด โรคมะเร็ง หรือโรคในระบบทางเดินหายใจอื่นๆ ได้ และจากผลการติดตามตรวจสอบเฝ้าระวังคุณภาพอากาศในพื้นที่กรุงเทพมหานคร โดยกรมควบคุมมลพิษ และกรุงเทพมหานคร ในช่วงปีที่ผ่านมาพบว่าปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กกว่า ๑๐ ไมครอน (PM-10) เฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมง บริเวณริมถนนที่มีการจราจรหนาแน่นส่วนใหญ่เกินค่ามาตรฐาน (ค่ามาตรฐาน ๐.๑๒ มิลลิกรัมต่อลูกบาศก์เมตร)

ข้อมูลจากกรมการขนส่งทางบก ปี ๒๕๕๘ พบว่ามีจำนวนรถยนต์สะสมทุกประเภทที่จดทะเบียนในกรุงเทพมหานครมากกว่า ๙.๕ ล้านคัน นอกจากนั้นในแต่ละวันยังมีรถยนต์จำนวนมากที่มาจากพื้นที่ต่างๆ อีกด้วย ทำให้สภาพการจราจรในกรุงเทพมหานครอยู่ในขั้นวิกฤติ และเป็นสาเหตุของปัญหามลพิษทางอากาศในกรุงเทพมหานคร และยานพาหนะเหล่านี้หากถูกใช้งานหนัก ขาดการตรวจสอบสภาพและดูแลรักษาเครื่องยนต์อย่างสม่ำเสมอ ก็จะเกิดการเผาไหม้ที่ไม่สมบูรณ์ ส่งผลให้มีการปล่อยสารมลพิษทางอากาศ คือ ก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ (CO) ก๊าซไนโตรเจนไดออกไซด์ (NO₂) ไฮโดรคาร์บอน (HC) และฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM_{2.5}) ออกสู่บรรยากาศ ซึ่งมลสารเหล่านี้ล้วนส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน ก่อให้เกิดปัญหาต่อระบบทางเดินหายใจ อีกทั้งยังเป็นอันตรายถึงชีวิตต่อผู้ป่วยโรคหัวใจและหลอดเลือดอีกด้วย โดยเฉพาะฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM_{2.5}) จะเป็นตัวพาสารมลพิษเข้าสู่กระแสเลือด

กรุงเทพมหานครได้ดำเนินมาตรการตรวจจับรถยนต์ควันดำจากรถยนต์ดีเซลร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจจากกองบังคับการตำรวจจราจร (บกจร.) และเจ้าหน้าที่ของกรมการขนส่งทางบกอย่างต่อเนื่อง โดยกำหนดให้สำนักงานเขตจัดเจ้าหน้าที่ฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขภาพและเจ้าหน้าที่ฝ่ายเทคนิคของ ๕๐ สำนักงานเขตออกปฏิบัติงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ (บกจร.) และจัดเจ้าหน้าที่กองจัดการคุณภาพอากาศและเสียง สำนักสิ่งแวดล้อม ออกปฏิบัติงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ของกรมการขนส่งทางบก แต่ถึงแม้ว่าได้มีการเข้มงวดการตรวจวัดควันดำจากรถยนต์อย่างต่อเนื่อง ก็ยังพบว่ามีรถยนต์จำนวนหนึ่ง (ประมาณร้อยละ ๓๐) ที่ยังคงปล่อยมลพิษ (ควันดำ) เกินมาตรฐานและมีแนวโน้มมากขึ้นหากขาดการเข้มงวดการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการตรวจวัดควันดำพร้อมกระตุ้นให้เจ้าของยานพาหนะ ให้ความสำคัญกับการดูแลรักษาสภาพเครื่องยนต์ให้ดียิ่งขึ้น สำนักสิ่งแวดล้อม จึงได้จัดทำโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการตรวจวัดรถยนต์ควันดำในพื้นที่กรุงเทพมหานคร เพื่อขับเคลื่อนนโยบายด้านการลดมลพิษทางอากาศและเสียงของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครให้สัมฤทธิ์ผล และมุ่งสู่ “กรุงเทพฯ เมืองอากาศสะอาด”

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจกับผู้ปฏิบัติงานด้านการจัดการมลพิษทางอากาศและเสียงในการตรวจวัดรถยนต์ควันดำ

๒.๒ เพื่อควบคุมรถยนต์ควันดำในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

๒.๓ เพื่อสร้างเครือข่ายการป้องกันแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศจากรถยนต์ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

๓. เป้าหมาย

จัดอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้ปฏิบัติงานด้านการจัดการมลพิษทางอากาศและเสียงในพื้นที่กรุงเทพมหานครให้แก่เจ้าหน้าที่ฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล ฝ่ายเทศกิจของ ๕๐ สำนักงานเขต กองจัดการคุณภาพอากาศและเสียง สำนักสิ่งแวดล้อม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๑๐๐ คน วิทยากร ๘ คน และเจ้าหน้าที่ดำเนินการ จำนวน ๑๖ คน รวม ๑๒๔ คน แบบไป-กลับ ระยะเวลา ๒ วัน

๔. ลักษณะโครงการ

เป็นโครงการที่สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการกรุงเทพมหานคร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ด้านที่ ๑ มหานครปลอดภัย มิติที่ ๑.๑ ปลอดภัยจากมลพิษ เป้าประสงค์ที่ ๑.๑.๓.๑ ลดจำนวนยานพาหนะที่ปล่อยมลพิษเกินมาตรฐาน มาตรการที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพการควบคุมคุณภาพอากาศที่เกิดจากยานพาหนะ

๕. แนวทางการดำเนินงาน

๕.๑ จัดทำโครงการเพื่อเสนอขออนุมัติ

๕.๒ จัดอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้ปฏิบัติงานด้านการจัดการมลพิษทางอากาศและเสียงในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

๕.๓ ปฏิบัติงานตรวจสอบ ตรวจจับรถยนต์ควันดำเสียงดังในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

๑) จัดทำแผนการออกปฏิบัติงานตรวจสอบ ตรวจจับ และห้ามใช้รถยนต์ควันดำในพื้นที่

๕๐ เขต

๒) สำนักงานเขตออกปฏิบัติงานตามแผน และรวบรวมผลการปฏิบัติงาน รายงานไปยังกองจัดการคุณภาพอากาศและเสียง สำนักสิ่งแวดล้อม เป็นประจำทุกเดือน

๓) กองจัดการคุณภาพอากาศและเสียง สำนักสิ่งแวดล้อม รวบรวมและวิเคราะห์การรายงานผลพร้อมจัดทำรายงานสรุปผลนำเสนอต่อผู้บริหารกรุงเทพมหานคร เป็นประจำทุกเดือน

๕.๔ จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานโครงการเพื่อรายงานต่อผู้บริหารกรุงเทพมหานคร

๖. ระยะเวลาและสถานที่

ดำเนินการจัดอบรมในช่วงเดือนมกราคม ๒๕๖๒ โดยจัดอบรมเชิงปฏิบัติการแบบไป-กลับ ระยะเวลา ๒ วัน ณ สถานที่เอกชนในกรุงเทพมหานคร

๗. งบประมาณ

เบิกจ่ายจากงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ของสำนักสิ่งแวดล้อม แผนงานพัฒนาสิ่งแวดล้อม งานจัดการคุณภาพอากาศและเสียง หมวดรายจ่ายอื่น ค่าใช้จ่ายในการเพิ่มประสิทธิภาพการตรวจวัดรถยนต์ควันดำในพื้นที่กรุงเทพมหานคร เป็นเงินทั้งสิ้น ๑๘๐,๔๐๐.- บาท (หนึ่งแสนแปดหมื่นสี่ร้อยบาทถ้วน) โดยเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการตรวจวัดมลพิษทางอากาศและเสียงจากรถยนต์ แบบไป-กลับ ระยะเวลา ๒ วัน ณ สถานที่เอกชนในกรุงเทพมหานคร จำนวน ๑๒๔ คน ดังนี้

- ค่าอาหาร อาหารว่างและเครื่องดื่ม	จำนวน	๑๔๘,๘๐๐.- บาท
(ไม่ครบมือ จำนวน ๑๒๔ คน x ๖๐๐ บาท x ๒ วัน)		
- ค่าสมนาคุณวิทยากร	จำนวน	๒๑,๖๐๐.- บาท

- ค่าวัสดุ เครื่องเขียนและอุปกรณ์

เลขที่หนังสือ ๑๑๐๐๐

๕,๕๐๐

Number ๕๕๐๐

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๕๐,๕๐๐.- บาท

(หนึ่งแสนแปดหมื่นห้าร้อยบาทถ้วน)

๑๑,๐๐๐ บาท

ทั้งนี้ ให้ถือว่าเงินได้

๘. ปัญหาอุปสรรค

๘.๑ ระเบียบกฎหมายไม่เอื้อต่อการปฏิบัติงานทำให้การทำงานล่าช้าและขาดความคล่องตัว

๘.๒ ความร่วมมือของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกพิษทางอากาศ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

ผู้ประกอบการรถโดยสารประจำทางร่วมบริการ หรือผู้ขับขี่รถยนต์ในเขตกรุงเทพมหานคร

๙. ประโยชน์ที่จะได้รับ

๙.๑ คุณภาพอากาศของกรุงเทพมหานครดีขึ้นเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา

๙.๒ กรุงเทพมหานครมีภาพลักษณ์ที่ดีในการจัดการคุณภาพอากาศจากรถยนต์ได้มาตรฐานสากล

มุ่งสู่กรุงเทพฯ เมืองอากาศสะอาด

๑๐. การติดตามประเมินผล

กองจัดการคุณภาพอากาศและเสียง สำนักสิ่งแวดล้อม ดำเนินการติดตามและประเมินผล จาก

๑๐.๑ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการจัดการมลพิษทางอากาศและเสียงมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการตรวจวัดรถยนต์ควันดำมากขึ้นและปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง

๑๐.๒ จำนวนรถยนต์ที่ได้รับการตรวจวัดควันดำในพื้นที่กรุงเทพมหานครเพิ่มขึ้น เนื่องจากเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานมีความรู้ความชำนาญมากขึ้น

๑๐.๓ คุณภาพอากาศบริเวณพื้นที่ริมถนนในเขตกรุงเทพมหานครดีขึ้น

ลงชื่อ.....ผู้เสนอโครงการ
(นางเต็มศิริ จงทุนผล)

ผู้อำนวยการกองจัดการคุณภาพอากาศและเสียง
สำนักสิ่งแวดล้อม

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติโครงการ
(นางวัลยา วัฒนรัตน์)
ผู้อำนวยการสำนักสิ่งแวดล้อม

